Obsah

Stručná historie výpočetní techniky ... 9
OSOBNÍ POČÍTAČ (PC – PERSONAL COMPUTER) ... 9
POČÍTAČE APPLE MACINTOSH ... 9
KDE SE POUŽÍVAJÍ POČÍTAČE ... 10
Základní pojmy používané ve výpočetní technice ... 11
Von Neumannovo schéma počítače ... 12
Základní části počítače ... 13
POČÍTAČOVÁ SESTAVA ... 13
Základní jednotka – skříň počítače ... 13
Obsah skříně počítače ... 14
ZÁKLADNÍ DESKA ... 14
PROCESOR ... 16
HARDDISK ... 17
OPERAČNÍ PAMĚŤ POČÍTAČE – RAM ... 18
SLOTY POČÍTAČE ... 19
PŘÍDAVNÉ KARTY ... 20
OPTICKÉ MECHANIKY ... 21
ZDROJ NAPÁJENÍ ... 22
LCD MONITOR ... 22
KLÁVESNICE ... 23
POČÍTAČOVÁ MYŠ ... 25
GRAFICKÝ TABLET ... 25
Další připojitelná zařízení počítače ... 25
TISKÁRNY ... 25
SKENER ... 27
MODEM ... 27
REPRODUKTORY ... 27
MIKROFON ... 27
DATAPROJEKTOR ... 27
INTERAKTIVNÍ TABULE ... 28
USB FLASH DISKY ... 28
EXTERNÍ PEVNÉ DISKY ... 28
ZÁLOŽNÍ ZDROJ ... 28
Porty a rozhraní ... 29
HLAVNÍ PORTY A ROZHRANÍ POČÍTAČE ... 30
Záznamová média a jejich porovnání ... 31
PŘEHLED POUŽÍVANÝCH ZÁZNAMOVÝCH MÉDIÍ ... 32
Další druhy počítačů ... 32
NOTEBOOK ... 32
TABLET ... 33
POČÍTAČE APPLE ... 33
SÁLOVÉ POČÍTAČE A SUPERPOČÍTAČE ... 33
Zapnutí a vypnutí počítače ... 34
RESTART POČÍTAČE ... 34
Zásady práce s počítačem ... 34
JAK ŠETŘIT SEBE ... 35
Operační systémy ... 37
UŽIVATELSKÉ ROZHRANÍ OPERAČNÍHO SYSTÉMU – INTERFACE ... 38
Druhy operačních systémů ... 38
MS-DOS / DOSBOX ... 38
WINDOWS ... 39
LINUX ... 39
OS X ... 39
Uspořádání dat na disku ... 40
SOUBOR ... 40
ADRESÁŘ – SLOŽKA ... 41
KOŘENOVÝ ADRESÁŘ ... 41
STROMOVÁ STRUKTURA ... 41
CESTA K SOUBORŮM A ADRESÁŘŮM ... 41
VELIKOST SOUBORU, ATRIBUTY, DATUM VYTVOŘENÍ APOD. ... 42
Další pojmy operačních systémů ... 42
IKONA ... 42
SOUBOROVÝ SYSTÉM ... 42
MULTITASKING ... 43
START OPERAČNÍHO SYSTÉMU ... 43
Operační systém Windows 10 ... 44
PRACOVNÍ PLOCHA WINDOWS 10 – NÁVRAT KE KLASICE ... 44
Okno / práce s oknem ve Windows ... 45
ZÁKLADNÍ POPIS OKNA ... 45
TYPY OKEN ... 47
ZOBRAZENÍ A KONFIGURACE OKNA – SLOŽKY ... 48
DALŠÍ MOŽNOSTI NASTAVENÍ OKNA ... 48

Hlavní panel Windows 10 ... **49**
TLAČÍTKO A NABÍDKA START ... 50
NÁSTROJE A KONFIGURACE HLAVNÍHO PANELU ... 52
Spuštění programu ve Windows ... **55**
Přepínání mezi programy (a okny) ... **56**
PŘEPÍNÁNÍ PROSTŘEDNICTVÍM IKON V HLAVNÍM PANELU ... 56
PŘEPÍNÁNÍ PROSTŘEDNICTVÍM KLÁVESOVÉ KOMBINACE ⊞+T ... 56
PŘEPÍNÁNÍ PROSTŘEDNICTVÍM KLÁVESOVÉ KOMBINACE ALT+TAB ... 57
PŘEPÍNÁNÍ PROSTŘEDNICTVÍM ZOBRAZENÍ ÚKOLŮ ⊞+TAB ... 57
Operace s adresáři (složkami) a soubory ve Windows 10 ... **57**
PROCHÁZENÍ DISKEM POMOCÍ OBJEKTU TENTO POČÍTAČ ... 57
SPRÁVA DAT NA DISKU POMOCÍ PRŮZKUMNÍKA WINDOWS ... 58
VYTVOŘENÍ SLOŽKY ... 60
VYTVOŘENÍ DALŠÍCH OBJEKTŮ ... 60
PŘEJMENOVÁNÍ OBJEKTU (SLOŽKY, PROGRAMU) ... 61
SMAZÁNÍ OBJEKTU (SLOŽKY /PROGRAMU) POMOCÍ KOŠE ... 61
KOPÍROVÁNÍ ... 62
PŘESUN SOUBORŮ A SLOŽEK ... 63
PRÁCE S VÍCE OBJEKTY NAJEDNOU (OZNAČENÍ VÍCE OBJEKTŮ) ... 64
Vytvoření zástupce programu na pracovní ploše Windows 10 ... **65**
Schránka ve Windows ... **66**
PŘIHLÁŠENÍ DO WINDOWS 10 ... 68
PŘIHLÁŠENÍ DO POČÍTAČOVÉ SÍTĚ ... 68
ODHLÁŠENÍ Z POČÍTAČE (I POČÍTAČOVÉ SÍTĚ) ... 69
ZMĚNA HESLA A PŘIHLAŠOVACÍHO ÚČTU UŽIVATELE WINDOWS 10 ... 69
PROCHÁZENÍ SÍTÍ ... 70
SDÍLENÍ DISKU / SLOŽKY POČÍTAČE S WINDOWS 10 ... 71
Konfigurace a nastavení Windows ... **71**
DVA PANELY NASTAVENÍ VE WINDOWS 10 ... 71
PŘIZPŮSOBENÍ VIZUÁLNÍCH PRVKŮ A ZVUKŮ VE WINDOWS 10 ... 72
NASTAVENÍ SYSTÉMU WINDOWS 10 ... 75
DALŠÍ ČASTO POUŽÍVANÁ A UŽITEČNÁ NASTAVENÍ WINDOWS 10 ... 76
OVLÁDACÍ PANELY VE WINDOWS 10 ... 77
Tipy pro práci s Windows 10 ... **78**
APLIKACE WINDOWS 10 ... 78
SETŘESTE JE ... 78
DOLEVA I DOPRAVA ... 78
JAK NA NIC NEZAPOMENOUT? ... 79
BEZPEČNOST PŘEDEVŠÍM – ŠIFROVÁNÍ ... 79
JAK RYCHLE UZAMKNOUT POČÍTAČ? ... 79
JAK VYTVOŘIT SNÍMEK A VÝŘEZ OBRAZOVKY VE WINDOWS 10? ... 79
JAKÉ DALŠÍ APLIKACE JE MOŽNÉ ZDARMA INSTALOVAT DO WINDOWS 10? ... 79
Programové balíky pro Windows ... **80**
PROGRAMOVÝ BALÍK MICROSOFT OFFICE ... 80
PROGRAMOVÝ BALÍK LIBRE OFFICE / OPEN OFFICE.ORG ... 81
ONLINE KANCELÁŘSKÉ BALÍKY ... 81
Aplikace sady Microsoft Office 2016 ... **83**
SPOLEČNÉ NOVINKY PRO VŠECHNY APLIKACE SADY OFFICE 2016 ... 83
Textový editor Microsoft Word 2016 ... **85**
NOVINKY VE WORDU 2016 ... 85
Popis prostředí Wordu 2016 ... **86**
Základy editace textu ve Wordu 2016 ... **88**
PSANÍ TEXTU ... 89
ZÁKLADNÍ FORMÁTOVÁNÍ TEXTU ... 91
Práce se soubory – dokumenty Wordu ... **94**
VYTVOŘENÍ NOVÉHO SOUBORU ... 94
VYTVOŘENÍ NOVÉHO SOUBORU POMOCÍ ŠABLONY ... 94
OTEVŘENÍ DOKUMENTU ... 95
ULOŽENÍ SOUBORU ... 95
TLAČÍTKA ZPĚT A ZNOVU ... 97
KOPÍROVÁNÍ FORMÁTU ... 97
Rozšířená editace textu ve Wordu ... **98**
TEXTOVÉ EFEKTY ... 98
POKROČILÝ FORMÁT PÍSMA ... 98
POKROČILÉ FORMÁTOVÁNÍ ODSTAVCE ... 99
Práce se stránkou ... **100**
VZHLED STRÁNKY ... 100
ZÁHLAVÍ A ZÁPATÍ ... 101
SLOUPCE ... 102
TITULNÍ STRANA ... 103
VODOZNAK ... 103
PRAVÍTKA ... 104
TABULÁTORY ... 104
RUČNÍ NASTAVENÍ OKRAJŮ STRÁNKY ... 106

Tabulky ve Wordu ... **106**
TVORBA ZÁKLADNÍ TABULKY ... 106
ZMĚNA ŠÍŘKY A VÝŠKY BUNĚK V TABULCE ... 108
SLUČOVÁNÍ A ROZDĚLOVÁNÍ BUNĚK TABULKY ... 108
FORMÁTOVÁNÍ ČAR V TABULCE ... 109
BARVY V TABULCE ... 109
PŘIDÁNÍ A ODEBRÁNÍ BUNĚK ... 110
SEŘAZENÍ DAT V TABULCE ... 110
VZORCE V TABULCE ... 111
PŘEMÍSTĚNÍ TABULKY ... 112
SMAZÁNÍ TABULKY ... 112
Odrážky a číslování ... **113**
ODRÁŽKY ... 113
ČÍSLOVÁNÍ ... 114
VÍCEÚROVŇOVÝ SEZNAM ... 115
Ohraničení, stínování a zvýraznění textu ... **116**
OHRANIČENÍ TEXTU ... 116
STÍNOVÁNÍ TEXTU ... 117
ZVÝRAZNĚNÍ TEXTU ... 117
Další práce s textem ... **118**
KONTROLA PRAVOPISU ... 118
TEZAURUS ... 120
HLEDÁNÍ TEXTU V DOKUMENTU ... 120
NAHRAZOVÁNÍ TEXTU V DOKUMENTU ... 120
VKLÁDÁNÍ ROVNIC A MATEMATICKÝCH SYMBOLŮ ... 121
INICIÁLA ... 122
VELKÁ A MALÁ PÍSMENA ... 122
SYMBOLY A ZNAKY ... 122
VLOŽENÍ PROMĚNNÝCH HODNOT ... 123
ZOBRAZENÍ SKRYTÝCH ZNAKŮ FORMÁTOVÁNÍ ... 123
Tvorba obsahu a rejstříku ... **124**
OBSAH ... 124
REJSTŘÍK ... 125
Grafika ve Wordu (a v ostatních aplikacích MS Office 2016) ... **126**
VKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ A GRAFICKÝCH OBJEKTŮ ... 126
VEKTOR, NEBO RASTR? ... 127
OBRAZCE ... 128
WORDART ... 129
OBRÁZKY SMARTART ... 129
Operace s grafickým objektem ... **129**
ZMĚNA VELIKOSTI ... 129
PŘEMÍSTĚNÍ OBJEKTU ... 130
OTOČENÍ OBJEKTU ... 130
SMAZÁNÍ OBJEKTU ... 130
ZMĚNA STYLU OBRÁZKU ... 130
BARVY, ČÁRY A VÝPLŇ GRAFICKÝCH OBJEKTŮ ... 130
OBTÉKÁNÍ OBRÁZKU TEXTEM ... 131
Textový dokument a online video ... **131**
Předtisková příprava, náhled a tisk ... **132**
NÁHLED NA DOKUMENT ... 132
Tabulkový procesor Microsoft Excel 2016 ... **134**
NOVINKY V EXCELU 2016 ... 134
Popis prostředí Excelu 2016 ... **134**
PANEL NÁSTROJŮ RYCHLÝ PŘÍSTUP ... 134
PROSTŘEDÍ EXCELU 2016 ... 135
Základní operace s buňkami ... **136**
TYPY BUNĚK ... 136
POHYB PO BUŇKÁCH – ZADÁVÁNÍ DAT DO BUNĚK ... 136
OPRAVA OBSAHU BUŇKY – KLÁVESA **F2** ... 137
PŘEPSÁNÍ PŮVODNÍHO OBSAHU BUŇKY ... 137
VYMAZÁNÍ OBSAHU BUŇKY ... 137
DLOUHÝ TEXT V BUŇCE ... 137
NASTAVENÍ ŠÍŘKY SLOUPCE A VÝŠKY ŘÁDKU ... 137
BLOK – OZNAČOVÁNÍ BUNĚK DO BLOKU ... 137
OZNAČENÍ CELÉHO LISTU DO BLOKU ... 138
OZNAČENÍ CELÉHO SLOUPCE ... 138
OZNAČENÍ CELÉHO ŘÁDKU ... 138
OZNAČENÍ VÍCE OBLASTÍ SOUČASNĚ DO BLOKU ... 138
ZRUŠENÍ OZNAČENÉHO BLOKU ... 139
Úprava buněk a tabulky ... **139**
ZAROVNÁNÍ OBSAHU BUŇKY ... 139
ŘEZ PÍSMA ... 139
TYP A VELIKOST PÍSMA ... 139
BAREVNÁ VÝPLŇ BUŇKY ... 140
BARVA PÍSMA TEXTU V BUŇCE ... 140
OHRANIČENÍ BUNĚK ... 140

Nastavení formátu buňky ... **141**
ZÁLOŽKA ČÍSLO (OKNO FORMÁT BUNĚK) ... 141
ZÁLOŽKA ZAROVNÁNÍ (OKNO FORMÁT BUNĚK) ... 143
ZÁLOŽKA PÍSMO (OKNO FORMÁT BUNĚK) ... 144
ZÁLOŽKA OHRANIČENÍ (OKNO FORMÁT BUNĚK) ... 144
ZÁLOŽKA VÝPLŇ (OKNO FORMÁT BUNĚK) ... 145
ZÁLOŽKA ZÁMEK (OKNO FORMÁT BUNĚK) ... 145
Vzorce v Excelu ... **145**
TVORBA VZORCE NAPSÁNÍM ... 146
TVORBA VZORCE POMOCÍ PRŮVODCE ... 146
ÚPRAVA VYTVOŘENÉHO VZORCE ... 147
Nejběžnější funkce v Excelu ... **148**
AUTOMATICKÉ SHRNUTÍ – FUNKCE **SOUČET** (SUMA) ... 148
VÝPOČET PRŮMĚRNÉ HODNOTY – FUNKCE PRŮMĚR ... 148
PODMÍNKA – FUNKCE KDYŽ ... 148
URČENÍ MINIMÁLNÍ A MAXIMÁLNÍ HODNOTY V SEZNAMU BUNĚK – FUNKCE MIN, MAX ... 149
FUNKCE POČET ... 150
FUNKCE PODMÍNĚNÉ FORMÁTOVÁNÍ ... 150
KOPÍROVÁNÍ VZORCE DO OSTATNÍCH BUNĚK ... 151
ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ ADRESOVÁNÍ ... 152
KOPÍROVÁNÍ BUNĚK POMOCÍ SCHRÁNKY ... 153
PŘESUN BUNĚK V JEDNOM LISTU POMOCÍ MYŠI ... 153
Operace s řádky a sloupci ... **154**
VLOŽENÍ ŘÁDKU ... 154
VLOŽENÍ SLOUPCE ... 154
ODSTRANĚNÍ CELÉHO ŘÁDKU/SLOUPCE ... 154
Listy a práce s nimi ... **155**
OPERACE S LISTY ... 155
VZORCE V RÁMCI LISTŮ ... 156
Grafy ... **156**
VYTVOŘENÍ ZÁKLADNÍHO GRAFU ... 157
ÚPRAVA GRAFU ... 157
PŘEMÍSTĚNÍ GRAFU ... 157
ZMĚNA MĚŘÍTKA GRAFU ... 158
RYCHLÉ ÚPRAVY GRAFU ... 158
Grafika v Excelu ... **159**
Práce se soubory – sešity Excelu ... **159**
Pokročilá práce s Excelem ... **159**
SEŘAZOVÁNÍ DAT (PODLE ABECEDY A HODNOT) ... 159
SEŘAZOVÁNÍ PO ŘÁDCÍCH ... 160
FILTROVÁNÍ DAT ... 160
TEXTOVÉ A ČÍSELNÉ ŘADY ... 161
Internet ... **162**
HISTORIE INTERNETU ... 162
Jak internet funguje? ... **163**
IDENTIFIKACE SERVERU V INTERNETU – IP ADRESY ... 163
DOMÉNOVÁ ADRESA ... 163
CO JE TO WWW STRÁNKA ... 164
HYPERTEXT ... 164
JAK SE INFORMACE Z INTERNETU DOSTANE DO POČÍTAČE? ... 165
PŘIPOJENÍ PŘES ADSL MODEM ... 166
TRVALÉ (TZV. PEVNÉ) PŘIPOJENÍ K INTERNETU ... 166
PROXY SERVER ... 167
FIREWALL ANEB OCHRANA SÍTÍ ... 168
INTRANET – CO TO JE A JAK PRACUJE ... 168
Internetový prohlížeč ... **168**
PROHLÍŽEČ MICROSOFT INTERNET EXPLORER 11 ... 169
PROHLÍŽENÍ WWW STRÁNKY V PROHLÍŽEČI ... 169
ZÁKLADNÍ OVLÁDACÍ PRVKY PROHLÍŽEČE ... 170
TISK Z PROHLÍŽEČE ... 171
NASTAVENÍ PROHLÍŽEČE ... 171
ZÁLOŽKY ... 171
Vyhledávání v internetu ... **172**
VYHLEDÁVÁNÍ POMOCÍ FULLTEXTOVÉHO VYHLEDÁVAČE ... 172
VYHLEDÁVÁNÍ V INTERNETU KATALOGOVÝMI VYHLEDÁVAČI ... 173
UKLÁDÁNÍ DAT Z INTERNETU DO POČÍTAČE ... 174
STRÁNKY ULOŽENÉ V OBLÍBENÝCH POLOŽKÁCH PROHLÍŽEČE ... 175